

TECHNIKAI KIVETÍTÉS (2012-15)

2012. szeptember 30.

Jelen technikai kivetítés a Költségvetési Felelősségi Intézet Budapest kiadványaként, jelentős részben önkéntesek munkájával készült és – az azóta elkészült anyagok Módszertani Függelékeiben leírt eltérésektől eltekintve – a 2010 végén megszüntetett Költségvetési Tanács Titkárságán kidolgozott módszertanokra támaszkodik.

Jelen tanulmány célja kettős. Egyrészt célzat és részrehajlás nélkül bemutatja a gazdasági folyamatok és a 2012. augusztus 31-ig kihirdetett jogszabályok alapján kirajzolódó középtávú makrogazdasági és költségvetési pályát. Másrészt összehasonlítás alapul szolgálhat minden elemző és gazdasági szereplő számára a jelen parlamenti ülészakban tárgyalt törvényjavaslatok várható költségvetési hatásainak felmérésekor.

Egy szakmailag megalapozott technikai kivetítés nem tehet mást, mint hogy tényekre hagyatkozik. Ebből a szempontból ténynek számítanak a KSH és más intézmények statisztikai tényadatai, illetve a Magyar Közlönyben kihirdetett jogszabályok. A bemutatott számítási eredmények ily módon nem tekinthetők előrejelzésnek, mivel tudatosan és következetesen nem számolnak jövőbeli gazdaságpolitikai döntésekkel – függetlenül attól, hogy e döntések megszületése mennyire valószínű. Miközben magunk nem tételezünk fel jövőbeli döntéseket, nem tekinthetünk el attól, hogy a gazdasági szereplők várakozásait – és ezáltal döntéseit – jelentős mértékben befolyásolhatják a hivatalos formában még ki nem hirdetett jogszabály-változások.

Tartalomjegyzék

1	Összefoglaló.....	6
2	A makrogazdasági folyamatok elemzése	8
3	A költségvetési tételek alakulása	9
	Külső tételek.....	9
	A belső tételek egyenlege és a 2012-2013. évi költségvetési kockázatok	9
	Kamatok és MNB-vesztésértérítés, az államadósság alakulása	11

1 Összefoglaló

Jelen technikai kivetítésünknek különös aktualitást ad, hogy a parlament bizonytalan időre elhalasztotta a költségvetési törvény zárószavazását, mivel általánossá vált a vélemény, hogy a törvényjavaslatban szereplő tervszámok nem megalapozottak, a konvergencia programban kitűzött egyenlegcélok teljesülését a várható makrogazdasági környezetben az eddig kihirdetett jogszabályok nem teszik lehetővé.

Számításainkban figyelembe vettük pénzügyi tranzakciós illeték, a biztosítási adó, az energiaellátók jövedelemadója és a távközlési adó hatásait, mivel a vonatkozó jogszabályok már megjelentek. Sem az ún. munkahelyvédelmi terv, sem a jövedéki adóemelés hatását nem tartalmazza az alappálya.

Eredményeink értékelésekor fontos korlátozó körülmény, hogy az alkalmazott modellszámítások feltételezése szerint

1. 2012. augusztus 31. után nem születnek új gazdaságpolitikai döntések
2. a gazdaság középtávon visszatér egy lassú növekedéssel jellemezhető egyensúlyi állapotba,
3. a kivetítési horizonton nem alakul ki sem pénz, sem tőkepiaci válság, vagy összeomlás (beleértve a vállalati beruházási döntések megvalósítását és az államadósság finanszírozását lehetetlenné tevő hitel-szűkét)

Számításaink szerint a következő főbb megállapítások tehetők:

1. az alappályán a reál GDP 2012-ben 1 százalékkal csökken, és bár 2013-tól a növekedési ütem átvált pozitívba, tartósan még akkor sem tud 1 százalék felett stabilizálódni, ha nem kerül sor további, a trend növekedési ütemet csökkentő költségvetési intézkedésekre;
2. 2012-ben nem látszik további érdemi kiigazítási szükséglet a 2012. évi költségvetési egyenleget javítja ugyan a magánnyugdíj-pénztárakból 2012-ben visszalépők pénztárakban felhalmozott vagyona (60 Mrd forint), de ez csak arra elegendő, hogy ellenételezze a külső tételek mintegy 60 milliárd forintos egyenlegromlását;¹
3. az alappályán a költségvetési egyenleg a 2013-2015 években 0,5-1,0 százalékponttal rosszabb annál, mint amit a hatályos konvergencia program előír;
4. a versenyszektor foglalkoztatása az időszak folyamán összesen mintegy 50 ezer fővel csökken; ezt a létszámcsökkenést ellensúlyozhatja a közfoglalkoztatás további bővítése, de csak egyéb állami kiadások rovására, vagy további adóemelések árán;
5. a munkanélküliségi ráta az alappályán – elsősorban a munkaerő kínálatot növelő, viszont a munkaerő-keresletet csökkentő intézkedések hatására – gyors ütemben emelkedik. Ennek tényleges bekövetkezése természetesen nem valószínű, de a munkanélküliség csökkentése további, eddig ki nem hirdetett intézkedéseket feltételez. Technikai kivetítésünk – a műfaj elveinek megfelelően – egyikkel sem számol;
6. a magas unkanélküliség ellenére a reálbérek emelkednek, mivel a minimálbér és a szakképzett munkaerőre vonatkozó bérminimum nem teszi lehetővé a piaci bérek alkalmazkodását

¹, A tervezett 4,2 százaléknál magasabb, 6 százalékot közelítő infláció miatt novemberben kiegészítő nyugdíjemelés várható, ami a hatályos szabályozás szerint a későbbi évek kiadási szintjét is növeli.

elsősorban abban a munkaerőpiaci szegmensben, ahol a kormányzati intézkedések a kínálati többletet eredményezik;

7. az árfolyamváltozás hatásától eltekintve is az adósságráta 2015-ig nem csökken, hanem 80 százalékos szinten stabilizálódik;

A költségvetés alakulása szempontjából az alábbi kockázatok azonosíthatók:

1. a költségvetési szervek tartozásállományának első nyolc havi növekménye (20 Mrd forint)
2. az Európai Bíróságon tárgyalat telekom-per (180-200 Mrd forint)
3. a nettó kamatkidadások havi adatai alapján a pénzforgalmi kamategyenleg 30 milliárd forinttal lehet rosszabb a tervezettnél, de ebből nem lehet érdemi következtetést levonni az eredményszemléletű kamategyenleg várható alakulására
4. bár még nem fogadta el a parlament a vonatkozó törvényt, de a TB-járlékok célzott csökkentését, a kisvállalkozói adót és a kisadózó vállalkozások tételes adóját tartalmazó javaslatnak nincs költségvetési fedezete (az eredetileg benyújtott javaslat közvetlen hatása 300 milliárd forint)
5. az elektronikus útdíj bevezetéséhez szükséges beruházás költségeit sem a 2012. évi sem a 2013. évi költségvetés nem tartalmazza, a kormány még csak határozatot hozott a forrás előteremtésének szükségességéről. Mivel az útdíj-bevételeket a kormányzati költségvetési tervek (elsősorban a konvergencia program) tartalmazzák, ezért a beruházás értéke is költségvetési kiadást fog jelenteni a választott finanszírozási konstrukciótól függetlenül (a kormány becslése szerint 42 Mrd forint)
6. az önkormányzatok egyenlege a választások közeledtével romolhat, amire az önkormányzati hitelfelvételek kormányzati engedélyezési rendszere lehetőséget is ad
7. az MFB Zrt 2012. első félévi (nem auditált) adózott eredménye 12 milliárd forint. Bár a társaság saját tőkéje megközelíti a 200 milliárd forintot, ezért rövid időn belül nem szorul feltőkésítésre, de egyes ügyletei, ha azok statisztikai megfontolások alapján kvázi-fiskális tevékenységnek minősülnek, megjelenhetnek az ESA'95 módszertan szerinti elszámolásokban kormányzati kiadásként
8. az E.On gázüzletágának kivásárlása elvileg pénzügyi eszközvásárlás, és mint ilyen a maastrichti egyenleget nem érintené (a magyar, pénzforgalmi prezentációban parlamenti jóváhagyást igénylő kiadás), de ha az állam azért vásárolja meg a részesedést, hogy később tulajdonosként non-profit alapra helyezze a közszolgáltatást, vagyis nem kíván a befektetésen legalább normál profitot elérni, akkor a pénzügyi befektetés azonnali kiadásként számolandó el
9. A gyógyszerkassza nettó egyenlege várhatóan mintegy 20 milliárd forinttal rosszabb lesz az eredetileg tervezettnél. A gyógyszer támogatások nettó értékének csökkentése érdekében bevezetett ún. vaklicitek azt is eredményezhetik, hogy a hazai gyártók - külföldi árai megtartása érdekében - nagy mennyiségben vonják ki készítményeiket a belföldi piacról, ami a gyártási kapacitások bizonyos mértékű leépülését vonja maga után, az állam, és különösen a gazdaság egésze pedig - a csökkenő foglalkoztatás és az elmaradó adóbevételek miatt - többet veszít, mint amennyit a szűken értelmezett Egészségbiztosítási Pénztár megtakarít
10. Pozitív kockázat, hogy éves szinten mintegy 20 milliárd forint megtakarítás látszik az állami garancia-beváltások esetében.

2 A makrogazdasági folyamatok elemzése

Kivetítésünkben a gazdaság hosszabb távú trendfolyamataiból indulunk ki, a 2012. augusztus 31-ig kihirdetett jogszabályok változatlanóságát feltételezve. Azt mutatjuk be, hogy milyen alappályára számíthatunk akkor, ha nem következik be változás a gazdaságpolitikában, de az államadósság ennek ellenére a 2012. áprilisi konvergencia programban feltételezethez közeli kamatlábak mellett finanszírozható marad.

A legutóbbi, 2012. júliusi kivetítésünk óta nyilvánosságra került statisztikai adatok összhangban vannak számításainkkal, vagyis intézkedések nélkül valóban azon a pályán haladna a gazdaság, amelyet akkor gondoltunk. A 2012. évi recesszió mértéke 1 százalék körül várható, az éves infláció, pedig megközelíti a 6 százalékot.

1. táblázat: A főbb makrogazdasági mutatók a technikai alappályán (éves reál változás, százalék*)

	2011	2012f	2013f	2014f	2015f
GDP	1,7	-1,0	1,2	1,8	1,0
Vásárolt fogyasztás	0,8	-1,2	0,8	1,7	2,0
Természetbeni társadalmi juttatás	2,3	-7,8	0,3	-0,2	1,0
Közösségi fogyasztás	4,3	-6,6	0,3	-0,2	1,0
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	-5,4	-3,6	1,4	3,5	4,3
Export	8,4	5,6	6,0	6,4	6,6
Import	9,1	4,3	6,0	6,9	8,2
Fogyasztói árindex	3,9	5,9	4,0	2,7	3,4
Versenyszféra bruttó reál átlagbér	1,0	0,3	2,1	2,1	1,9
Versenyszféra létszám	1,2	0,0	-0,4	-0,7	-0,5
Nemzetgazdasági létszám	0,8	0,8	-0,4	-0,6	-0,4
Munkanélküliségi ráta	10,9	11,5	12,8	14,2	15,1
HUF/EUR árfolyam	290,2	287,5	313,6	317,7	324,2
Három hónapos kamat	6,1	7,1	6,5	7,9	7,4

* Kivéve a munkanélküliségi ráta, a forint/euro árfolyam és a három hónapos kamat esetében, ahol a táblázat éves átlagos szintet közöl.

A háztartások fogyasztása 2012-ben csökken, és – a fogyasztási adók emelésének hatására – 2014-ig a reál GDP-nél lassabban növekszik. Összességében a 2012-2015 időszak alatt a reál GDP 4,0 százalékkal, a lakossági fogyasztás pedig 4,5 százalékkal emelkedik.

A bruttó állóeszköz felhalmozás 2012-ben még mindig visszaesik, és még 2015-re sem éri el a 2010. évi reálszintet. Ennek oka az általánosan kedvezőtlen konjunkturális helyzeten túl a válságadók állandósulása. Számításaink továbbra is azt mutatják, hogy – elsősorban a minimálbér-emelés és a kedvezőtlen beruházási környezet hatására – a 2011-15 időszakban a versenyszféra mintegy 50 ezer fővel csökkenti a foglalkoztatás szintjét. Ezt ellensúlyozhatja a közfoglalkoztatás bővítése, de az aktívak létszámának – leginkább a nyugdíjkorhatár emelése miatti – növekedése a munkanélküliségi ráta emelkedését okozza a teljes horizonton. A technikai kivetítés módszertani elveinek megfelelően nem számolunk azzal, hogy a jelenleg 140 ezer főre tehető közmunkás létszámot az állam a

következő években emelné, mivel ez – minden egyébét változatlanul feltételezve – a kiadások növelését is szükségessé tenné.

Alappályánkon a forint mintegy 13 százalékkal leértékelődik az euróval szemben, de ez semmiképpen nem tekintendő előrejelzésnek, mindössze azt mutatja, hogy az alappálya megvalósulása esetén az inflációs cél elérése a kamatláb növelését tenné szükségessé.

3 A költségvetési tételek alakulása

Külső tételek

A külső tételek alakulásának előrejelzésekor figyelembe vettük 2012 első félévének tényadatait is, valamint a 2012. augusztus 31-ig kihirdetett új törvények hatását. A júliusi kivetítésünkhöz képest új adónemek (távközlési adó, biztosítási adó, energiaellátók jövedelemadója és pénzügyi tranzakciós illeték) becslési módszertanát a Függelék ismerteti. Saját számításaink szerint e négy adónem közvetlen költségvetési hatása 2013-ban 212 milliárd forint, de figyelembe véve a közvetett hatásokat is (átmenetileg magasabb infláció és reálértéken alacsonyabb vásárolt fogyasztás) ezek az intézkedések az egyenleget nettó 200 milliárd forinttal javítják.

Az MNB-re kivetett tranzakciós adóval nem számolunk, mivel tartalmi szempontból nem tekinthető költségvetési bevételnek, ha a jegybank – amint ki is nyilvánította – az adó terhét nem hárítja át a kereskedelmi bankokra. A kincstári tranzakciókra kivetett adóval azért nem számolunk, mivel a kihirdetett törvény alapján adódó mintegy 15 milliárd forint bevétel gyakorlatilag teljes egészében a belső tételekhez kapcsolódik és ebben az értelemben nagyrészt az állami működési kiadások csökkentéseként értelmezhető.

A 2012. Évi költségvetési törvényben tervezett 4,2 százalékos jelentősen meghaladó infláció miatt novemberben nagyságrendileg 50 milliárd forint kiegészítő nyugdíjmelésre lesz szükség, ami a későbbi évek kiadási szintjét is megemeli.

A belső tételek egyenlege és a 2012-2013. évi költségvetési kockázatok

A belső tételek egyenlegét a szokásos módon, a folyó évi várható egyenleg reálszinten tartásával vetítettük előre.² Éves szinten ez nagyságrendileg 200 milliárd forint nominális kiadásnövekedést tenne lehetővé. Amennyiben a kiadások nominális értéke az inflációtól elmarad, akkor a költségvetési egyenleg az alappályához képest javul.

A 2012. évi belső egyenleggel kapcsolatban az alábbi tényezők érdemelnek figyelmet:

1. A gyógyszer támogatások (gyártói és forgalmazói befizetésekkel csökkentett) értéke várhatóan 20 milliárd forinttal fogja meghaladni a tervezett értéket, mivel a kifizetések 40 milliárdos várható túlteljesüléséből 8 milliárdot a szabályozás szerinti 20 százalékos befizetések, további 12 milliárdot pedig 2012. áprilisban és májusban befolyt két egyszeri bevétel ellentételezi;
2. A gyógyszer támogatások nettó értékének csökkentése érdekében bevezetett ún. vaklicitek azt is eredményezhetik, hogy a hazai gyártók - külföldi áraik megtartása érdekében – nagy

² A 2012. évi várható egyenleg számításakor korrigáltunk a költségvetési tartalékoknak azzal a részével, amelyet az elfogadott költségvetési törvény eleve a külső egyenleg felültervezésének ellentételezésére tartalmazott.

mennyiségben vonják ki készítményeiket a belföldi piacról, ami a gyártási kapacitások bizonyos mértékű leépülését vonja maga után, az állam, és különösen a gazdaság egésze pedig – a csökkenő foglalkoztatás és az elmaradó adóbevételek miatt – többet veszít, mint amennyit a szűken értelmezett Egészségbiztosítási Pénztár megtakarít.

3. A költségvetési tervekben nem szerepelt a magánnyugdíj pénztárakból 2012-ben visszalépők felhalmozott vagyona, amelynek értéke közelítőleg 60 milliárd forint;
4. A költségvetési szervek tartozásállománya az év eleji 35 milliárd forintról 63 milliárd forintra emelkedett, az állammal szembeni tartozásokat leszámítva is több mint 20 milliárd a növekmény;
5. az elektronikus útdíj bevezetéséhez szükséges beruházás költségeit sem a 2012. évi sem a 2013. évi költségvetés nem tartalmazza, a kormány még csak határozatot hozott a forrás előteremtésének szükségességéről. Mivel az útdíj-bevételeket a kormányzati költségvetési tervek (elsősorban a konvergencia program) tartalmazza, ezért a beruházás értéke is költségvetési kiadást fog jelenteni a választott finanszírozási konstrukciótól függetlenül. (a kormány becslése szerint 42 Mrd forint).
6. az önkormányzatok egyenlege a választások közeledtével romolhat, amire az önkormányzati hitelfelvételek kormányzati engedélyezési rendszere lehetőséget is ad
7. az MFB Zrt 2012. első félévi (nem auditált) adózott eredménye 12 milliárd forint. Bár a társaság saját tőkéje megközelíti a 200 milliárd forintot, ezért rövid időn belül nem szorul feltőkésítésre, de egyes ügyletei, ha azok statisztikai megfontolások alapján kvázi-fiskális tevékenységnek minősülnek, megjelenhetnek az ESA'95 módszertan szerinti elszámolásokban kormányzati kiadásként
8. az E.On gázüzletágának kivásárlása elvileg pénzügyi eszközvásárlás, és mint ilyen a maastrichti egyenleget nem érintené (a magyar, pénzforgalmi prezentációban parlamenti jóváhagyást igénylő kiadás), de ha az állam azért vásárolja meg a részesedést, hogy később tulajdonosként non-profit alapra helyezze a közszolgáltatást, vagyis nem kíván a befektetésen legalább normál profitot elérni, akkor a pénzügyi befektetés azonnali kiadásként számolandó el
9. Pozitív kockázat, hogy éves szinten mintegy 20 milliárd forint megtakarítás látszik az állami garancia-beváltások esetében.
10. az Európai Bíróságon tárgyalt telekom-per (180-200 Mrd forint)

Nem kizárt, hogy a 2010-ben bevezetett telekom-adó ügyében még 2012-ben döntést hoz az Európai Bíróság. Szakértői várakozások szerint a döntés a Magyar Állam számára nagy valószínűséggel kedvezőtlen lesz, ami azt jelenti, hogy a bírósági döntés pillanatában kiadásként kell elszámolni azt a közel 200 milliárd forint befizetett adót, amit a telekom cégek visszakövetelhetnek. Egy ilyen döntés gyakorlatilag biztosan a 3 százalékos küszöb fölé emelné a 2012. évi maastrichti hiányt, mivel nem lenne már mód egyszeri adókivetéssel sem ellentételezni az egyenlegromlást. Mindez azzal a következménnyel is járna, hogy 2013 tavaszán nem kerülhetne ki Magyarország a túlzott hiány eljárás (EDP) alól. Amennyiben az Állam számára kedvezőtlen döntés csak 2013-ban születik meg, akkor az EDP alól kikerülhet Magyarország, ha még 2013-ban sikerül legalább annyira ellentételezni a hatást, hogy a hiány a GDP 3 százaléka alatt maradjon.

A kiskereskedelmi különadó ügye is már bírósági szakaszban van (nem a Bizottság indította meg az eljárást), de ennek költségvetési hatása az állam számára kedvezőtlen döntés esetén bizonytalan.

Kamatok és MNB-veszteségtérítés, az államadósság alakulása

Amint a makropálya kapcsán már hangsúlyoztuk, ez a technikai kivetítés azzal a feltételezéssel készül, hogy egy változatlan gazdaságpolitika a következő években piaci forrásokból finanszírozható. Nem azon van tehát a hangsúly, hogy ez a feltételezés reális-e,³ hanem azon, hogy bekövetkezésének milyen következményei lennének.

Az MNB eredményének alakulását elsősorban a kamateredmény határozza meg. Kiindulási alapnak a jegybank 2012 júniusi eredményprognózisát vettük, de korrigáltuk az euró kamatláb azóta bekövetkezett változásának hatásával. Mivel legutóbbi kivetítésünk óta a középtávon várható euró kamatláb tovább csökkent, ezért a mintegy 35 milliárd euró értékű jegybanki tartalékon elérhető hozam is jelentősen csökkent. Ennek következtében a 2012-ig felhalmozott eredménytartalék már a 2012. évi veszteségre sem nyújt fedezetet, 2013-ban az államnak már keletkezik mintegy 20 milliárd forint térítési kötelezettsége, ami a következő években évi 170 milliárd forint fölé emelkedik.

Ezt a kimutatott jegybanki veszteséget mérsékelheti, ha az EU-IMF megállapodás tovább késik (vagy elmarad) és az állam a devizaadósságának törlesztéséhez szükséges devizát forintforrásból, az MNB-nél átváltva szerzi meg, de egy ilyen forgatókönyv csak rendkívül kedvező világpiaci likviditási környezetben képzelhető el.

Az államadósság a GDP 80 százaléka körül stabilizálódik annak ellenére, hogy a forint alappálya szerinti, összesen 13 százalékos leértékelődésének hatását nem érvényesítettük.

---

³ A jelen körülmények között a szakértők között széles ugyan az egyetértés, hogy ez a feltételezés nem reális, de ne felejtjük el, hogy a világpiacot elöntő likviditás körülményei között a jelenleginél lényegesen lazább költségvetési politika volt alacsonyabb kamatok mellett finanszírozható 2001 és 2007 között, tehát jóval több mint három éven keresztül. Ha valamilyen okból a fejlett országok ismét a mértéktelen likviditásbővítés eszközeihez nyúlnának, akkor a gyakorlatban sem zárható ki egy ilyen scenárió.

MELLÉKLETEK

1. melléklet: a főbb makrogazdasági mutatók alakulása a technikai alappályán

NEMZETI SZÁMLÁK (folyó áron, Mrd forint)					
Nominális GDP	28154	29174	30735	32091	33248
Reál GDP (éves % növekedés)	1,7	-1,0	1,2	1,8	1,0
Háztartások fogyasztási kiadása	14485	15186	15896	16664	17572
Vásárolt fogyasztás	14290	14981	15681	16439	17335
<i>vásárolt fogyasztás (éves % növekedés)</i>	4,8	4,8	4,7	4,8	5,4
<i>vásárolt fogyasztás volumene (éves % reálnövekedés)</i>	0,8	-1,2	0,8	1,7	2,0
Kormányzati kollektív fogyasztás	2761,7	2715,5	2824,0	2900,5	2998,7
Kormányzati természetbeni transzfer	3136,0	3044,3	3165,9	3251,7	3361,7
<i>Összes kormányzati fogyasztás folyó áron</i>	5897,7	5759,7	5989,8	6152,2	6360,4
Kormányzati beruházás NSZ szerint	777,8	786,4	817,8	840,0	868,4
Kormányzati pénzügyi transzfer a lakosságnak	4888,9	5164,1	5308,8	5379,3	5540,2
Import	23905,5	24863,1	27453,8	29517,6	32687,2
Lakossági beruházás	1126,5	1261,6	1332,8	1407,7	1504,4
Lakosság rendelkezésre álló jövedelme	16335,8	17328,9	18117,1	18841,9	19496,9
ÁRAK (éves %)					
Infációs ráta (CPI)	3,9	5,9	4,0	2,7	3,4
GDP deflátor	3,0	4,6	4,1	2,6	2,6
Fogyasztási kiadás deflátora	4,0	6,1	3,8	3,1	3,4
Kormányzati fogyasztás deflátora	1,8	5,2	3,7	2,9	2,4
Kormányzati természetbeni transzfer deflátora	2,3	5,2	3,7	2,9	2,4
Beruházások deflátora	3,3	3,4	4,1	2,0	2,4
Export deflátor	2,1	-0,4	4,4	0,6	1,1
Import deflátor	2,4	-0,3	4,2	0,6	2,3
MUNKAPIAC (ezer fő)					
Foglalkozottak száma a nemzetgazdaságban (LFS, éves átlag)	3 811 947	3 844 166	3 830 477	3 808 377	3 792 919
<i>ebből: Versenyszféra (LFS-intézményi állam)</i>	3 043 980	3 045 443	3 031 754	3 009 654	2 994 196
<i>Költségvetési szektor (intézményi, technikai feltevés)</i>	734 556	798 723	798 723	798 723	798 723
Foglalkozottak száma a nemzetgazdaságban (éves változás %)	0,8	0,8	-0,4	-0,6	-0,4
<i>Versenyszféra foglalkoztatottság (éves változás %)</i>	1,2	0,0	-0,4	-0,7	-0,5
<i>Állami foglalkoztatottság (éves változás %)</i>	-4,9	8,7	0,0	0,0	0,0
Aktívák létszáma	4 279 828	4 341 743	4 394 476	4 438 800	4 467 523
Munkanélküliek száma a nemzetgazdaságban (éves átlag)	467 881	497 577	563 999	630 423	674 604
Munkanélküliségi ráta (LFS)	10,9	11,5	12,8	14,2	15,1
Versenyszféra bruttó nominál átlagbér (éves növekedés, %)	5,0	6,3	6,2	4,8	5,4
Állami bruttó átlagbér (technikai feltevés)	203 516	197 405	204 580	210 943	218 061
Nemzetgazdasági bruttó bér- és keresettömeg (folyó áron, millió HUF)	9996,7	10615,4	11178,2	11613,4	12145,9
<i>Nemzetgazdasági bruttó bér- és keresettömeg (éves növekedés, %)</i>	5,9	6,2	5,3	3,9	4,6
"KSH létszám és kereset" bruttó bér (éves növekedés, %)	5,2	5,1	5,7	4,5	5,0
"KSH létszám és kereset" nettó bér (éves növekedés, %)	7,5	5,0	6,2	4,4	4,9
Nyugdíj indexálás mértéke (éves növekedés, %)	4,3	5,9	4,0	2,7	3,4
TECHNIKAI FELTEVÉSEK					
Forint euró árfolyam (éves átlagok)	290,2	287,5	313,6	317,7	324,2
Hozam, 3 hónapos benchmark	6,1	7,1	6,5	7,9	7,4
Olajár, HUF/hordó	21215	21661	21897	21978	22002

2. melléklet: a külső tételek alakulása az alappályán

3/a. melléklet: különféle egyenlegmutatók alakulása az alappályán (Mrd forint)

	2011	2012	2013	2014	2015
Külső tételek	5500	5980	6179	6309	6625
Belső tételek	-5541	-5522	-5805	-5963	-6164
Elsődleges egyenleg	-41	458	374	346	461
Kamat egyenleg	-1109	-1130	-1219	-1299	-1358
A központi alrendszer egyenlege	-1150	-673	-845	-952	-897
Önkormányzati alrendszer egyenlege		-90	-61	0	0
ESA-híd a központi kormányzatban		30	73	76	82
Kormányzati szektor egyenlege		-733	-833	-876	-815
Egyenlegcél		-729	-676	-610	-499
Kiigazítási igény		4	157	267	316
GDP	28154	29174	30735	32091	33248

3/b. melléklet: különféle egyenlegmutatók alakulása az alappályán (GDP százalék)

	2011	2012	2013	2014	2015
Külső tételek	19,5%	20,5%	20,1%	19,7%	19,9%
Belső tételek	-19,7%	-18,9%	-18,9%	-18,6%	-18,5%
Elsődleges egyenleg	-0,1%	1,6%	1,2%	1,1%	1,4%
Kamat egyenleg	-3,9%	-3,9%	-4,0%	-4,0%	-4,1%
A központi alrendszer egyenlege	-4,1%	-2,3%	-2,8%	-3,0%	-2,7%
Önkormányzati alrendszer egyenlege		-0,3%	-0,2%	0,0%	0,0%
ESA-híd a központi kormányzatban		0,1%	0,2%	0,2%	0,2%
Kormányzati szektor egyenlege		-2,5%	-2,7%	-2,7%	-2,5%
Egyenlegcél		-2,5%	-2,2%	-1,9%	-1,5%
Kiigazítási igény		0,0%	0,5%	0,8%	1,0%

4. melléklet: a kormányzati szektor bruttó adósságának alakulása az alappályán

	2011	2012	2013	2014	2015
Központi kormányzat bruttó adóssága (Mrd forint)	21527	22351	23344	24417	25418
Önkormányzati szektor adóssága (Mrd forint)	1165	1255	1316	1316	1316
Nominál GDP	28154	29174	30735	32091	33248
Kormányzati szektor adósságrátája	80,6%	80,9%	80,2%	80,2%	80,4%
Implicit kamatláb		5,25%	5,45%	5,56%	5,56%

Megj: az implicit kamatlábat a 2012-2014 évekre a konvergencia programból vettük át